

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Serghei Racu și Eugeniu Agapii
(art. 44, 326 alin. (2) lit. b) Cod penal)

*(Dosarul nr.1ra-1395/2023)
(1-22095560-01-1ra-17082023)*

Recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP depus până la 01 septembrie 2023; refuzul de a aplica art. 65 alin. (3) CP nu se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) sau 10) CPP; explicarea modului de aplicare a art. 65 alin. (3) CP.

26 februarie 2025

Au judecat anterior cauza judecătoreii

Prima instanță – Angela Catană
Curtea de apel – Iurie Iordan, Elena Cojocari, Marcel Juganari

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Serghei Racu și Eugeniu Agapii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Serghei Racu s-a născut în XXXXX, în r. Călărași, iar Eugeniu Agapii s-a născut în XXXXX, în mun. Chișinău. Ei a fost acuzați în temeiul art. 44, 326 alin. (2), lit. b) Cod penal (traficul de influență).

2. Serghei Racu și Eugeniu Agapii au fost apărați de avocații Andrei Nastas și Sergiu Cernomoreț.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Serghei Racu și Eugeniu Agapii au fost găsiți vinovați de comiterea infracțiunii incriminate condamnați fiecare la amendă în mărime de 2.250 de unități convenționale (112.500 de lei). Solicitarea acuzatorului de stat privind privarea lui Serghei Racu și Eugeniu Agapii de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituțiile de învățământ din Republica Moldova pe o perioadă de doi ani a fost respinsă. La 20 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința.

4. La 28 iulie 2023, decizia Curții de Apel a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, în temeiul art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) Cod de procedură penală. Procurorul nu este de acord cu decizia instanței de apel privind neaplicarea față de condamnați a art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituțiile de învățământ din Republica Moldova.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 11 mai 2022, iar cauza penală a fost transmisă în instanța judecată la 05 iulie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 05 iulie 2022 – 10 martie 2023. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 04 aprilie – 20 iunie 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 17 august 2023.

ÎN FAPT

6. În perioada 03 mai 2022 - 30 mai 2022, Serghei Racu, Decan al Facultății de Kinetoterapie Ocupațională din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS), și Eugeniu Agapii, șef al catedrei de Kinetoterapie și Terapie Ocupațională, sunt învinuiți că comis infracțiunea de trafic de influență, acționând în comun pentru a obține foloase necuvenite. Aceștia au influențat un student,

Cătălin Baghici, să continue studiile și să plătească sume de bani pentru a obține evaluări favorabile la examenele de stat și licență, în ciuda restanțelor acestuia. În schimbul promisiunii de a influența lectorii universitari pentru evaluări pozitive, Serghei Racu și Eugeniu Agapii au pretins și au primit: 500 de euro 10 mai 2022 și 800 de euro al 30 mai 2022, convenind ca alte sume să fie achitate ulterior. Aceste acțiuni au avut loc în birourile din cadrul USEFS. Acțiunile lui Serghei Racu și Eugeniu Agapii au fost încadrate în baza art. 44, 326 alin. (2), lit. b) Cod penal, (trafic de influență, comis de către două persoane prin participație simplă).

7. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. La 10 martie 2023, prin sentința Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Serghei Racu și Eugeniu Agapii au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnați fiecare la amendă în mărime de 2.250 de unități convenționale (112.500 de lei). Solicitarea acuzatorului de stat privind privarea lui Serghei Racu și Eugeniu Agapii de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituțiile de învățământ din Republica Moldova, pe o perioadă de doi ani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Prima instanță a considerat inoportună aplicarea prevederilor art. 65 alin. (3) Cod penal, deoarece în art. 326 alin. (2) din Codul penal nu se prevede ca pedeapsă complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura o anumită activitate pentru persoanele fizice. Luând în considerație că, inculpații Serghei Racu și Eugeniu Agapii au recunoscut faptele, au colaborat cu autoritățile și au avut o conduită corectă pe durata cercetării judecătorești, la moment niciunul dintre aceștia nu mai ocupă funcții de conducere în cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport, instanța a concluzionat că aplicarea unei pedepse complementare ar fi nejustificată.

8. La 20 iunie 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința. Instanța de apel a susținut că art. 326 alin. (2) Cod penal nu prevede ca pedeapsă complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura o anumită activitate și a reprodus argumentele din sentință privind refuzul aplicării privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a desfășura o anumită activitate pentru persoanele fizice. Decizia motivată a fost pronunțată pe 13 iulie 2023.

9. La 28 iulie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sîli, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1), pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală, solicitând casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel. Recurentul nu este de acord cu motivarea instanței de apel referitor la individualizarea pedepsei, argumentând că, în conformitate cu art. 65 alin. (3) din Codul penal, interdicția urma să fie impusă ca măsură suplimentară, având în vedere circumstanțele infracțiunii comise și statutul condamnaților în cadrul instituției de învățământ. Infracțiunea comisă de inculpați, abuzând de poziția lor, subminează încrederea studenților și a părinților în sistemul educațional, afectând credibilitatea acestuia.

10. La 17 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat apărării să depună referință la recurs. Instanța nu a primit vreo referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;”

12. La ziua comiterii faptei incriminate, partea relevantă a art. 326 alin. (2), lit. b) Cod penal era următoarea:

„(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite,

(1¹) Promisiunea, oferirea sau darea unei persoane, personal sau prin mijlocitor, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje enumerate la alin. (1), pentru aceasta sau pentru o altă persoană, când respectiva persoană are sau susține că are o influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, în scopul indicat la alin. (1) ...;

2) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (1¹):

b) săvârșite de două sau mai multe persoane;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate; ”

13. Art. 65 alin. (3) Cod penal prevede următoarele:

„(3) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială

a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 13 iulie 2023. Recursul a fost declarat pe 28 iulie 2023. La ziua depunerii, termenul de recurs era de 30 de zile. Prin urmare, recursul a fost înaintat în termen.

15. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

16. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel, precum și la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Procurorul nu contestă vinovăția, însă nu este de acord cu neaplicarea în privința condamnaților a pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în instituțiile de învățământ din Republica Moldova pe o perioadă de doi ani. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (încheierea nr. [1ra-1152/2023](#)). Prin urmare, recursul va fi examinat doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

17. În ceea ce privește temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, completul reiterează că această normă se referă la cazurile de individualizare a pedepsei contrar prevederilor legale. Astfel, alin. (1) al acestui articol indică faptul că în recurs pot fi remediate doar „erorile de drept”. În consecință, temeiul de recurs prevăzut de pct. 10) se aplică doar atunci când există o individualizare a sancțiunii contrar prevederilor legale. Asemenea argumente nu au fost aduse în recurs. Prin urmare, recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

18. Completul reiterează că art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023, a fost aplicat în mod similar în cauzele nr.

[1ra-405/2023](#), [1ra-576/2023](#), [1ra-674/2023](#), [1ra-1008/2023](#), [1ra-1038/2023](#), [1ra-1459/2024](#), [1ra-779/2023](#), [1ra-1487/23](#), și că ea va urma această abordare în viitor.

19. Completul reiterează, la ziua comiterii faptei incriminate, pedeapsa prevăzută pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal includea închisoarea și amenda. Doar pentru persoanele juridice legea prevede ca pedeapsă obligatorie și privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate. Totuși, conform art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții putea fi dispusă, la discreția instanței de judecată, ca pedeapsă complementară, față de persoana fizică care a comis infracțiunea în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu. Completul notează că Serghei Racu și Eugeniu Agapii au fost condamnați pentru trafic de influență prin participatie simplă, în timp ce Serghei Racu era angajat în calitate de Decan al Facultății de Kinetoterapie Ocupațională din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS), iar Eugeniu Agapii, era șef al catedrei de Kinetoterapie și Terapie Ocupațională. Ei au primit bani de două ori și, înainte de a fi reținuți, au convenit să mai comită asemenea fapte. Completul de asemenea notează că condamnaților le-a fost aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate (amendă) aproape de minimul permis de lege. De asemenea, la ziua emiterii sentinței, interdicția de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate era prevăzută ca o pedeapsă complementară obligatorie atât în cazul infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal, cât și în cazul celor prevăzute de art. 327 și 328 Cod penal, care interzic un comportament similar celui incriminat condamnaților. Aceste circumstanțe cereau instanței de judecată să examineze cu cea mai mare atenție necesitatea aplicării față de condamnați a interdicției de a exercita o anumită activitate sau de a ocupa o anumită funcție. Nici prima instanță și nici curtea de apel nu au analizat aceste aspecte, iar majoritatea circumstanțelor atenuante invocate au fost deja luate în calcul la reducerea pedepsei conform art. 364¹ Cod de procedură penală. În pofida acestor carențe, având în vedere cele menționate în para. 17, precum și lipsa la ziua emiterii deciziei instanței de apel a unor instrucțiuni clare din partea Curții Supreme de Justiție cu privire la individualizarea pedepselor pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 Cod penal, Curtea Supremă de Justiție nu poate casa decizia instanței de apel (*mutatis mutandis* încheierea nr. 1ra-1487/2023).

20. Din motivele expuse *supra*, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul procurorului Radu Sîli împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 iunie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Judecători

Stella Bleșceaga

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc